

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/216/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814210099
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7814210099.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Ladislava Čakociho v spore žalobcu Prima banky Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova č. 11, proti žalovanému L. M.Á., V. X. E., R. B. Č.. X, o zaplatenie 961,48 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 25.06.2015 č.k. 8C/19/2015 - 42 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 961,48 eura s 19,90 % úrokom od 15.10.2014 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a konanie o zaplatenie úrokov z omeškania a poplatkov vylúčil na samostatné konanie.
2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o peňažnom nároku žalobcu titulom poskytnutého úveru.
3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 15.04.2013 úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 1.000,- eur, ktoré sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach najneskôr do 14.04.2023. Ďalej súd vychádzal z výzvy na predčasné splatenie, z výpisu z hlavnej knihy Prima banky a. s., Všeobecných obchodných podmienok.
4. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný porušil podmienky dohodnuté v zmluve a dostal sa do omeškania so zaplatením jednotlivých splátok. Z výzvy na predčasné splatenie úveru súd zistil, že žalobca oznámil žalovanému, že podľa podmienok dohodnutých v zmluve mal byť poskytnutý úver splácaný formou splátok riadne a včas a vzhľadom ku skutočnosti, že táto zmluvná povinnosť bola porušená, oznámil žalovanému, že došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, čím bola žalovanému stanovená lehota, aby najneskôr do 10.10.2014 zaplatil dlžnú čiastku vo výške 1.090,99 eura žalobcovi.
5. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k právnomu záveru, že návrh žalobcu je dôvodný a opodstatnený. Vychádzajúc pritom z ust. § 479 Obchodného zákonníka a § 559 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Súd považoval za nesporne preukázané, že žalovaný si doposiaľ dlh nevyrovnal, resp. formou úveru poskytnutú sumu využil, ale dlžnú sumu ani v dodatočnej lehote neuhradil. Súd priznal žalobcovi aj riadny úrok, ktorý bol dohodnutý aj pre prípad porušenia zmluvných povinností priamo v zmluve o úvere, jeho úroková sadzba bola určená fixne do splatnosti, t. j. úrok vo výške 19,90 % ročne. Súd konanie v prevyšujúcej časti o zaplatenie úrokov z omeškania a poplatkov vylúčil na samostatné konanie.

6. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcom výroku podal včas odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku zmenil tak, že žalobu zamietne, resp. aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. V odvolaní uviedol, že celý právny vzťah medzi účastníkmi zmluvného vzťahu sa má posudzovať podľa občianskeho práva a nie práva obchodného, ako je to uvedené v odôvodnení rozsudku. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie nesprávne posúdil vec, keď na daný prípad aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka, pričom tento právny predpis nie je možné na daný prípad aplikovať. V tejto súvislosti poukazuje na ust. § 23a zákona č. 634/1992 Zb., podľa ktorého na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Je toho názoru, že zosplatnenie úveru zo strany žalobcu je neplatné, keďže mu nebolo doručené do jeho dispozičnej sféry. Podľa jeho názoru spis v predmetnej veci neobsahuje vecný dôkaz a dôkaz o tom, aby bola splnená povinnosť podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda notifikačná povinnosť žalobcu bola inkorporovaná v listinnej forme, ktorá by bola doručená do jeho dispozičnej vôľovej sféry. Nebolo mu doručené zosplatnenie celého úveru a nemohol sa brániť pred súdom, keďže nebol riadne predvolaný na súdne konanie. Je zrejmé, že žalobca nepostupoval v súlade s týmto ustanovením, nakoľko v spise absentuje dôkaz o doručení písomnej výzvy žalobcu na zosplatnenie celého úveru. Žalobca vôbec nepreukázal a neunesol dôkazné bremeno, že sa výzva na zosplatnenie celého úveru dostala do jeho dispozičnej sféry, teda, že sa dozvedel o jej obsahu a o povinnosti plniť žalobcovi. Ďalej namietal skutočnosť, že peniaze si požičal na preklenutie hmotnej núdze a pred jej podpisom si nemal možnosť zmluvu vôbec pripomienkovať. Jednalo sa preto o neprijateľné podmienky, ktoré predmetná zmluva obsahovala. Na úpravu tohto vzťahu sa preto majú použiť ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa Občianskeho zákonníka v čase uzavretia zmluvy.

8. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že čiastočne berie späť žalobu v časti nezaplatených poplatkov vo výške 75,- eur a žiada v tejto časti konanie zastaviť. Zároveň opravuje žalobu, v ktorej nesprávne uviedol dátum zosplatnenia, sumy požadovanej vyčíslených úrokov a úrokov z omeškania ku dňu zosplatnenia.

9. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

10. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno považovať za správne, ak súd pri posudzovaní žalobkyňou uplatneného nároku sa nezaoberal prípadnými neprijateľnými podmienkami v úverovej zmluve.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 od. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je na to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

13. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Ako vyplýva z obsahu spisu v prejednávanej veci, účastníci uzatvorili dňa 15.04.2013 zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.000,- eur. Zmluva o úvere ako záväzkový vzťah je upravená v ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka patrí medzi tzv. „absolútne obchody“, čo znamená, že právny režim zmluvy o úvere sa všeobecne riadi Obchodným zákonníkom, bez ohľadu na povahu účastníkov tohto záväzkového vzťahu, teda či podnikateľov alebo nepodnikateľov.

16. Vzťah medzi právnou úpravou úveru v Obchodnom zákonníku a v zákonoch o spotrebiteľských úveroch je vzťahom „lex generalis.“ To znamená, že právná úprava v zákone o spotrebiteľských úveroch sa na spotrebiteľské úvery použije prednostne a len to, čo v spotrebiteľských úveroch nie je upravené v zákone o spotrebiteľských úveroch, sa posúdi podľa ustanovení Obchodného zákonníka upravujúcich zmluvu o úvere.

17. V prejednávanej veci je nesporné, že účastníci uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu a pri posudzovaní platnosti spotrebiteľskej zmluvy sa musí súd zaoberať celkovou vyváženosťou práv účastníkov zmluvy a vychádzať z princípu ochrany spotrebiteľa ako jedného z kľúčových princíпов súčasného občianskeho práva. Opačný postup vedie k porušeniu práva spotrebiteľa na spravodlivý proces zaručenému čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (čl. 46 Ústava SR).

18. Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie pri rozhodovaní síce správne vychádzal z ust. § 479 Obchodného zákonníka majúc za to, že účastníci uzatvorili zmluvu o úvere, pochybil však, ak uvedenú úverovú zmluvu neposúdil a pri posudzovaní sa nezaoberal vyváženosťou práv účastníkov zmluvy. Z dôvodov napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, či a ako sa súd prvej inštancie zaoberal prípadnými neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a na uvedený zmluvný vzťah neaplikoval ust. § 52a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské zmluvy.

19. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy, alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Taktiež sa nezaoberal tým, či sankcie za omeškanie so splnením záväzku žalovaného ako spotrebiteľa nie sú vyššie, ako ustanovuje vykonávací predpis. Súd tak opomenul ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré určuje, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sa použijú vždy ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Keďže súd prvej inštancie sa z tohto hľadiska úverovou zmluvou nezobral, nemožno považovať jeho rozhodnutie vo vyhovujúcom výroku za správne.

20. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že nie sú dané žalovaným uvádzané odvolacie dôvody, preto odvolací súd napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie posúdiť účastníkmi dohodnutý úverový vzťah z hľadiska ust. § 52 a nasl. upravujúcich spotrebiteľské zmluvy, teda posúdi, či zmluva neobsahuje prípadné neprijateľné zmluvné podmienky a následne o žalobcom uplatnenom nároku opätovne rozhodne.

22. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

23. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).